

УДК 657.37:005.35

С. Я. КОРОЛЬ,
доцент, кандидат економічних наук,
докторант кафедри обліку та оподаткування
Київського національного торговельно-економічного університету

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Проаналізовано нормативну базу та визначено методологічні засади формування фінансової звітності соціально відповідального підприємства. Враховано вплив рівня реалізації принципів соціальної відповідальності у господарській діяльності підприємства. Визначено критерії та способи відображення у фінансовій звітності додаткової інформації про соціальну відповідальність підприємства.

Ключові слова: фінансова звітність, соціально відповідальне підприємство, визначення елементів фінансової звітності, умови визнання елементів фінансової звітності, активи, зобов'язання, доходи, витрати.

S. Ya. KOROL',
Associate Professor, Cand. of Econ. Sci.,
Doctoral Candidate of the Department of Audit and Taxation
of the Kyiv National University of Trade and Economics

PECULIARITIES OF THE FINANCIAL STATEMENTS OF SOCIALLY RESPONSIBLE ENTERPRISE

A regulatory framework has been analyzed and methodological bases of the forming the financial statements of socially responsible enterprise has been determined. Impact of the implementation level of the principles of social responsibility in the economic activity of enterprise has been taken into account. Criteria and ways of reflecting additional information about social responsibility of enterprise in financial statements were identified.

Keywords: financial statements, socially responsible enterprise, definition of the elements of financial statements, conditions for recognition of elements of the financial statements, assets, liabilities, income, expenses.

Система управління підприємством постійно вдосконалюється, що вимагає зміни обліково-інформаційного забезпечення його діяльності. Проведений аналіз показав, що структурна та змістова трансформація бухгалтерської звітності прямо пов'язана із зміною економічних інтересів її першорядних користувачів. Звітність підприємства одночасно є засобом формалізації вимог користувачів до інформаційної системи бухгалтерського обліку та засобом зворотного зв'язку або надання облікової інформації користувачам. Успішне виконання цих завдань є умовою ефективності звітності підприємства як джерела інформації.

До інформації про економічні, екологічні та соціальні аспекти діяльності підприємства і стан його соціальної відповідальності звертаються всі заінтересо-

вані сторони. Для відповіді на їх запити практикою вироблено три основних підходи до узагальнення та подання даних бухгалтерського обліку, зокрема, у складі фінансової, нефінансової та управлінської звітності. При цьому фінансова звітність досі залишається найпоширенішим і найдоступнішим документом для широкого кола заінтересованих сторін. Однак вона не дозволяє оцінити стан соціальної відповідальності підприємства, що вже не задовольняє потреб її користувачів.

Дослідження, які провела компанія “PricewaterhouseCoopers”, показують, що нині підприємства намагаються розширити інформаційні межі фінансової звітності через відображення в ній екологічних і соціальних аспектів діяльності [1]. Експерти компанії “KPMG” стверджують, що серед підприємств, які публікують нефінансові звіти, 4% інтегрують інформацію про соціальну відповідальність бізнесу у свою щорічну звітність [2, с. 31]. Законодавства цілого ряду країн Європи вимагають від підприємств розкриття у фінансовій звітності вагомих аспектів їх соціальної політики (Нідерланди, Норвегія та Італія), а також трудової практики та екологічного впливу (Бельгія та Німеччина). Такі тенденції зумовили увагу до даної проблеми Ради з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, Європейської асоціації бухгалтерів та інших професійних організацій [1; 3]. Вітчизняна національна модель соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) істотно відрізняється від американської, європейської, азіатської та ін. [4, с. 62–76, 91]. Тому вітчизняний бізнес потребує власних підходів до комплексного подання відомостей про його економічні, екологічні та (або) соціальні наслідки. Зазначене свідчить про актуальність даної теми.

Фінансова звітність постійно є об'єктом наукових досліджень і дискусій. Проте лише окремі вчені звертаються до вирішення проблеми обліку та відображення у звітності підприємства об'єктів, які мають екологічне та соціальне значення. У наукових публікаціях К. Безверхого, І. Жиглей, А. Жулавського, О. Кондратюк, О. Лаговської, С. Левицької, В. Пархоменка, Т. Стрибулевич, Л. Швець та інших знаходимо пропозиції з організації бухгалтерського обліку та відображення у фінансовій звітності підприємств екологічних і соціальних витрат, витрат на забезпечення якості продукції, розрахунків з персоналом тощо. Становить інтерес дослідження Т. Єфименко, В. Орлової та Т. Петухової щодо визначення активів, зобов'язань і власного капіталу соціально відповідального підприємства з метою відображення у фінансових звітах [5]. Т. Соловей присвятила свою дисертацію розробці теоретичних основ формування та уніфікації даних фінансової звітності, що характеризують соціальну активність підприємства [6]. Високо цінуючи вклад авторів у розвиток теорії та практики бухгалтерського обліку та фінансової звітності, зазначимо, що на даний час актуальною є розробка єдиних підходів до системного відображення у фінансовій звітності підприємства показників, які вказують на його соціальну відповідальність.

Отже, **мета статті** – обґрунтувати єдині методологічні засади формування фінансової звітності соціально відповідального підприємства.

Зауважимо, що проблема розкриття у фінансовій звітності відомостей про економічні, екологічні та (або) соціальні наслідки діяльності важлива лише для тих підприємств, які є соціально відповідальними. Як показав проведений аналіз, поняття “соціально відповідальне підприємство” не визначене міжнародним і національним законодавствами. Єдиного підходу або чітких критеріїв визнання

підприємств соціально відповідальними не існує через відмінності національних моделей і добровільний, дискреційний характер соціальної відповідальності [4, с. 48–50]. В Україні на практиці вироблено кілька ознак, за якими підприємство можна віднести до даної категорії, наприклад, підприємство заявило про свою соціальну відповідальність (на сайті, у своїх релізах тощо), стало членом міжнародної, регіональної або національної громадської організації, що вимагає дотримання певних принципів, які мають явний соціально відповідальний аспект (найвідомішою міжнародною організацією є Глобальний договір ООН, а національною — Центр "Розвиток корпоративної соціальної відповідальності"), бере участь у спеціалізованих рейтингах і конкурсах та ін. З різних причин, дослідження яких виходить за межі даної публікації, всі названі фактори не можна однозначно приймати за доказ соціальної відповідальності того чи іншого суб'єкта господарювання.

У цьому зв'язку звітність підприємств заслуговує на більшу увагу. Соціально відповідальне підприємство, як правило, щороку публікує нефінансові звіти, у яких наводить розгорнуту інформацію про істотні для заінтересованих сторін економічні, екологічні та соціальні результати своєї діяльності. Зважаючи на те, що нині постачальники фінансового капіталу дедалі більше уваги приділяють цим аспектам господарської діяльності потенціальних об'єктів інвестування, підприємства намагаються розкривати їх у своїй фінансовій звітності. Тому з метою звітного узагальнення всі факти господарського життя соціально відповідального підприємства у бухгалтерському обліку необхідно аналізувати і систематизувати, враховуючи їх значущість, відповідність обраним критеріям і вимогам стандартів фінансового обліку та звітності. Такий підхід дозволяє виокремити три основних види інформації, яку: 1) обов'язково наводити в фінансових звітах; 2) доцільно наводити у примітках до неї; 3) недоцільно наводити у фінансовій звітності. Отже, ідентифікації вимагають два перших види інформації, які дозволять вказати на соціальну відповідальність підприємства в його фінансовій звітності.

Зміни, внесені до фінансових звітів, не повинні порушувати цілісність, системність інформації про фінансовий стан і результати господарської діяльності підприємства, а отже, мають включати лише важливі відомості. При цьому слід зважати на такі регламенти:

— міжнародні нормативні документи, якими визначено принципи соціальної відповідальності бізнесу, зокрема, Глобальний договір ООН, ISO 26000, Цілі сталого розвитку та ін.;

— стандарти фінансового обліку та звітності, якими визначено основні поняття та умови визнання об'єктів обліку (статей фінансової звітності).

Оскільки основоположні принципи соціальної відповідальності бізнесу відображено в міжнародних нормативних документах, то з метою дослідження методологічних засад бухгалтерського обліку та фінансової звітності на соціально відповідальному підприємстві використовуватимемо насамперед міжнародні стандарти *.

Проведений аналіз першої групи нормативних документів дозволяє стверджувати, що відмінність соціально відповідального підприємства від інших

---

* Концептуальна основа фінансової звітності : IASB; Стандарт, Міжнар. док., Концепція від 01.09.2010 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_009; МСБО 1 "Подання фінансової звітності" : IASB; Стандарт, Міжнар. док. від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_013.

суб'єктів підприємницької діяльності пов'язана із запровадженням принципів СВБ у його господарську діяльність, з їх урахуванням керівниками при прийнятті рішень. Саме цей фактор покладено в основу формулювання гіпотези нашого дослідження: визначення та визнання всіх об'єктів бухгалтерського обліку та елементів фінансової звітності на соціально відповідальному підприємстві необхідно здійснювати з урахуванням їх економічного, екологічного та соціального впливу на заінтересовані сторони. Актуальність даного питання прямо пов'язана з рівнем запровадження принципів СВБ у господарську діяльність підприємства [4, с. 60].

Згідно з Концептуальною основою фінансової звітності, включення до звіту про фінансовий стан і до звіту про прибутки та збитки певної статті (активів, зобов'язань, витрат і доходів підприємства) здійснюється за умови її відповідності визначенню елемента та певним критеріям визнання. При цьому визначення понять і критеріїв визнання об'єктів обліку в Концептуальній основі фінансової звітності враховують ті фактори, які є важливими для першорядних користувачів фінансової звітності. Зокрема, національні стандарти додатково містять умови наявності права власності на ресурси підприємства. Разом з тим при оцінці діяльності соціально відповідального підприємства для заінтересованих сторін істотною є інша інформація, яка стосується дотримання підприємством принципів соціальної відповідальності бізнесу.

Визначимо вплив на дефініції та умови визнання активів, зобов'язань, доходів і витрат новітнього підходу до діяльності соціально відповідального підприємства. На необхідність впровадження єдиних методологічних засад відображення названих об'єктів бухгалтерського обліку у фінансовій звітності соціально відповідальних підприємств звертають увагу Т. Єфименко, В. Орлова та Т. Петухова, які пропонують враховувати при відображенні елементів фінансової звітності соціальну вигоду підприємства [5]. Автори не коментують поняття "соціальна вигода". Разом з тим слід враховувати, що соціальна вигода підприємства (сама по собі або у поєднанні з економічною) може мати негативні економічні, екологічні або соціальні наслідки для заінтересованих сторін, а це неприпустимо з точки зору соціальної відповідальності підприємства.

На нашу думку, дефініції об'єктів обліку та елементів звітності повинні поєднувати ті їх ознаки, які є важливими для характеристики діяльності соціально відповідального підприємства. Пропозиції щодо визначення основних об'єктів обліку наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Підходи до визначення основних об'єктів бухгалтерського обліку і звітності у контексті соціальної відповідальності підприємства *

Об'єкт обліку	Пропозиція автора
Активи	Ресурс, контрольований суб'єктом господарювання в результаті минулих подій, від якого очікують надходження майбутніх економічних вигід до суб'єкта господарювання та (або) збільшення позитивного чи зменшення негативного екологічного або соціального впливу
Зобов'язання	Нинішня заборгованість суб'єкта господарювання, що виникає внаслідок минулих подій, і погашення якої спричинить вибуття у суб'єкта господарювання ресурсів, які втілюють у собі майбутні економічні вигоди, та (або) збільшення позитивного чи зменшення негативного екологічного або соціального впливу

Закінчення таблиці

Дохід (вигоди)	Збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або зменшення <i>юридичних</i> зобов'язань, результатом чого буде збільшення позитивного (відповідно, зменшення негативного) економічного, екологічного та (або) соціального впливу, за винятком зміни впливу, яка є результатом діяльності інших суб'єктів господарювання або інших обставин
Витрати	Зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або виникнення <i>юридичних</i> чи виконання екологічних і соціальних зобов'язань, результатом чого буде збільшення позитивного (відповідно, зменшення негативного) економічного, екологічного та (або) соціального впливу, за винятком зміни впливу, яка є результатом діяльності інших суб'єктів господарювання або інших обставин

* Розроблено автором за: Концептуальна основа фінансової звітності [Електронний ресурс]. — Режим доступу : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_009; МСБО 1 "Подання фінансової звітності" [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_013.

Зауважимо, що запропоновані тлумачення понять "активи", "зобов'язання", "доходи" і "витрати" можуть використовувати тільки ті підприємства, які повністю запровадили принципи СВБ у свою господарську діяльність. При їх частковій реалізації лише окремі об'єкти відповідатимуть цим визначенням. Проте підприємство, яке вважає себе соціально відповідальним, не може ігнорувати економічні, екологічні та соціальні наслідки своєї діяльності, тому даний критерій доцільно використовувати для класифікації названих об'єктів і визначення тих з них, які відповідають або не відповідають принципам СВБ. При складанні фінансової звітності перед підприємствами, які повністю запровадили принципи СВБ у господарську діяльність, також постає питання щодо критеріїв визнання об'єктів обліку та елементів фінансових звітів.

У цілому інформаційна система бухгалтерського обліку надає необхідні для складання фінансових звітів дані, проте не дозволяє зробити висновки про стан соціальної відповідальності підприємства і способи забезпечення прибутковості його діяльності. Для вирішення даної проблеми аналіз і контроль фактів господарського життя (ФГЖ) та їх відповідність принципам СВБ повинні виконуватися на всіх етапах операційного циклу, зокрема:

– на етапі придбання підприємства дотримуються політики закупівель і критеріїв вибору постачальника, які засновані на певних принципах СВБ та передбачають створення відповідального ланцюга постачання (наприклад, основні цінності та принципи вибору постачальників товарів і послуг щодо питань соціальної відповідальності у сфері трудових відносин, охорони навколишнього середовища та бізнес-етики, затверджені агропромхолдингом "Астарта", компаніями "Санofi в Україні", "Шелл в Україні" тощо);

– при виготовленні продукції використовуються ресурси і технології, які не завдають шкоди навколишньому середовищу або негативний вплив яких постійно контролюється та перебуває в межах встановлених норм, а також не порушуються права людини тощо (наприклад, агропромхолдинг "Астарта",

компанії “Оболонь” і “Воля” запровадили програму енергоефективності, систему управління якістю, систему регулювання харчової безпеки, систему менеджменту навколишнього середовища, систему менеджменту гігієни та безпеки праці);

– при організації та забезпеченні продажу продукції, товарів, робіт і послуг враховуються їх особливості та потреби покупців (наприклад, основою для відповідальної маркетингової політики компанії “Кока-Кола Беверіджиз Україна” є зобов’язання не рекламувати свою продукцію дітям до 12 років; “ДТЕК” прагне забезпечувати надання електроенергії кінцевому споживачу з гарантованим рівнем надійності та якості електропостачання, а також постійно вдосконалювати системи обслуговування клієнтів та ін.).

У підсумку зазначені вимоги стосуються кожної господарської операції. З метою визнання активів, зобов’язань, доходів і витрат аналізу та контролю підлягають ФГЖ, пов’язані з:

– *придбанням* (наприклад, основних засобів, нематеріальних активів, інвестиційної нерухомості, біологічних активів, виробничих запасів), *виготовленням* (наприклад, продукції та напівфабрикатів), *виникненням* (торговельної та іншої дебіторської заборгованостей) та іншими *надходженнями* (наприклад, коштів, їх еквівалентів і фінансових активів) активів;

– *використанням* (наприклад, основних засобів, нематеріальних активів, інвестиційної нерухомості, біологічних активів, виробничих запасів), *продажем* (наприклад, продукції та напівфабрикатів), *погашенням* (торговельної та іншої дебіторської заборгованостей) та іншими *вибуттями* (наприклад, коштів, їх еквівалентів і фінансових активів) активів;

– *виникненням* торговельної та іншої заборгованостей за розрахунками з учасниками господарського процесу;

– *погашенням* торговельної та іншої заборгованостей учасниками або перед учасниками господарського процесу.

Названі ФГЖ спричиняють зміну основних об’єктів обліку та елементів звітності – таких, як активи, зобов’язання, витрати і доходи підприємства. З урахуванням проведеного дослідження теоретичних і методологічних положень бухгалтерського обліку на соціально відповідальному підприємстві та вимог Концептуальної основи фінансової звітності пропонуємо розширити критерії визнання елементів звітності (табл. 2).

Таблиця 2

Розширені вимоги до визнання об’єктів обліку і звітності на соціально відповідальному підприємстві *

Об’єкт обліку	Вимоги визнання об’єктів обліку і звітності	
	I рівень визнання (за МСФЗ та МСБО)	II рівень визнання (пропозиції автора)
Активи	Ймовірне надходження майбутніх економічних вигід до суб’єкта господарювання, актив має собівартість або вартість, яку можна достовірно виміряти	Умови надходження та очікуваного використання активів із запланованою метою не суперечать принципам СВБ; інформація про ФГЖ є важливою для заінтересованих сторін

Закінчення таблиці

Зобов'язання	Ймовірно, що в результаті погашення існуючого зобов'язання відбудеться вибуття ресурсів, які втілюють економічні вигоди, і суму, за якою буде погашено зобов'язання, можна достовірно виміряти	Умови виникнення та очікуваного виконання (погашення) зобов'язань не суперечать принципам СВБ; інформація про ФГЖ є важливою для заінтересованих сторін
Дохід	а) суб'єкт господарювання передав покупцеві значні ризики і винагороди, пов'язані з власністю на товар; б) за суб'єктом господарювання не залишається ні подальшої участі управлінського персоналу у формі, пов'язаній, як правило, з володінням, ні ефективного контролю за проданими товарами; в) суму доходу можна достовірно оцінити; г) ймовірно, що до суб'єкта господарювання надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією; д) витрати (які були або будуть у зв'язку з операцією) можна достовірно оцінити	а) дохід отриманий за операціями, які не суперечать принципам СВБ, у тому числі пов'язаний з поліпшенням екологічного та соціального впливу від діяльності підприємства; б) покупцеві надана досить повна інформація про ті істотні ризики, які пов'язані з власністю на товар і передані йому суб'єктом господарювання; в) інформація про ФГЖ є важливою для заінтересованих сторін
Витрати	Виникає зменшення майбутніх економічних вигід, пов'язаних із зменшенням активів або збільшенням зобов'язання, які можна достовірно виміряти. Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки на основі безпосереднього зв'язку між понесеними затратами та заробленим доходом від конкретних статей	Витрати пов'язані з використанням ресурсів або виникненням зобов'язань, які відповідають критеріям їх визнання I та II рівнів; інформація про ФГЖ є важливою для заінтересованих сторін

* Удосконалено автором за: Концептуальна основа фінансової звітності [Електронний ресурс]. — Режим доступу : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_009; МСБО 1 "Подання фінансової звітності" [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_013.

Застосування дворівневої системи критеріїв визнання об'єктів у бухгалтерському обліку та елементів фінансової звітності забезпечить отримання та надання повнішої інформації про фінансовий стан і результати діяльності соціально відповідального підприємства. Комплексна реалізація запропонованих підходів до визначення основних економічних категорій та урахування додаткових критеріїв і факторів визнання об'єктів обліку дозволять підприємствам, які повністю запровадили у свою господарську діяльність принципи СВБ, у фінансовій звітності (наприклад, на титульній сторінці) зазначити про їх соціальну відповідальність і відповідність операційної, інвестиційної та фінансової діяльності принципам СВБ. При цьому немає необхідності вносити спеціальні зміни до структури фінансових звітів таких підприємств. Проте підприємствам, які лише частково запровадили принципи СВБ у свою господарську діяльність та повною мірою не можуть

реалізувати надані пропозиції, варто проводити класифікацію своїх активів, зобов'язань, доходів і витрат для бухгалтерського обліку та звітності за ознакою відповідності принципам СВБ. Одержану інформацію доцільно розкривати у фінансовій звітності, що дозволить їм заявити про свою соціальну відповідальність.

За свідченням Ради з МСФЗ, для подання додаткової інформації у фінансовій звітності підприємства найчастіше використовують проміжні підсумки або додаткові рядки у фінансовій звітності, додаткові графи та додаткові форми звітності (прогнозна звітність) [1, с. 28]. Названі підходи можна використовувати для розкриття у фінансовій звітності інформації про соціальну відповідальність підприємства. Проте зауважимо:

- якщо у балансі передбачається деталізація лише окремих статей, то досить ввести додаткові рядки;

- якщо таких статей настільки багато, що розширення звіту заважатиме його адекватному сприйняттю користувачами, то доцільно ввести додаткові графи для зазначення частки відповідних об'єктів.

Для соціально відповідальних підприємств незалежно від рівня реалізації принципів СВБ доречним є подання у примітках до фінансової звітності коротких відомостей про:

- принципи, стандарти чи нормативні документи у сфері соціальної відповідальності бізнесу, яких підприємство дотримується у своїй діяльності;

- додаткові вимоги та види (сфери) діяльності, де вони застосовуються;

- підходи до розкриття інформації про соціальну відповідальність підприємства у фінансових звітах (зокрема, до визначення та критеріїв визнання об'єктів обліку і звітності);

- пояснення до додаткових статей фінансової звітності;

- складання нефінансових звітів, спосіб доступу до них та до іншої нефінансової інформації;

- іншу інформацію про реалізацію принципів СВБ, яку підприємство вважає за доцільне надати користувачам звітності.

Висновки

Запровадження наведених рекомендацій щодо визначення понять, визнання об'єктів і подання показників, які відображають вимоги соціальної відповідальності бізнесу, дозволить підвищити змістовність фінансової звітності, забезпечити комплексний аналіз економічних, екологічних і соціальних наслідків господарської діяльності, а також пояснити, як його стратегія соціальної відповідальності вплинула на фінансовий стан і фінансові результати. Таким чином, буде забезпечено зрозумілість, порівнянність і корисність звітної інформації, як того вимагає Концептуальна основа фінансової звітності. Проте для докладнішого розкриття у фінансовій звітності відомостей про соціальну відповідальність підприємства необхідно продовжити дослідження з метою вдосконалення структури та форм фінансової звітності, а також внесення змін до відповідних нормативних документів.

Оскільки інформаційні прогалини у фінансовій звітності компенсують нефінансові та управлінські звіти, то виникає необхідність у визначенні методологічних та організаційних засад створення для них інтегрованого обліково-інформаційного забезпечення, що має стати об'єктом подальших досліджень.

Список використаної літератури

1. NON-IFRS інформація в МСФО-отчетности: мнение профессионального сообщества // Все про МСФО. — 2015. — № 9 (21). — С. 28–31 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://amsfo.com.ua/nash-zhurnal/>.
2. Воробей В., Журовська І. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу. — К. : ФОП Костюченко О.М., 2010. — 84 с.
3. 39th European Accounting Association Annual Congress 2016 (11–13 May Maastricht, The Netherlands) // Programme And Collected Papers [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://eaa2016.eaacongress.org/r/home>.
4. Король С.Я. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія та методологія обліку : моногр. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. — 416 с.
5. Єфименко Т.І., Орлова В.М., Петухова Т.О. Подання показників соціальної відповідальності підприємництва в фінансовій звітності // Ефективна економіка. — 2014. — № 4 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2969>.
6. Соловей Т.Н. Формирование финансовой отчетности социально активной фирмы : автореф. дис. ... канд. экон. наук. — СПб. : Санкт-Петербургский государственный университет, 2014. — 25 с.

References

1. *NON-IFRS informatsiya v MSFO-otchetnosti: mnenie professional'nogo soobshchestva* [NON-IFRS information in IFRS-reporting: opinion of the professional community]. *Vse pro MSFO – All about IFRS*, 2015, No. 9 (21), pp. 28–31, available at: <http://amsfo.com.ua/nash-zhurnal/> [in Russian].
2. Vorobei V., Zhurovs'ka I. *Nefinansova Zvitnist': Instrument Sotsial'no Vidpovidal'noho Biznesu* [Non-Financial Reporting: an Instrument of Socially Responsible Business]. Kyiv, PE Kostyuchenko O.M., 2010 [in Ukrainian].
3. 39th European Accounting Association Annual Congress 2016 (11–13 May Maastricht, The Netherlands), in: Programme And Collected Papers, available at: <http://eaa2016.eaacongress.org/r/home>.
4. Korol' S.Ya. *Sotsial'na Vidpovidal'nist' Biznesu: Teoriya ta Metodolohiya Obliku* [Social Responsibility of Business: Theory and Methodology of Accounting]. Kyiv, Kyiv National University of Trade and Economics, 2016 [in Ukrainian].
5. Iefymenko T.I., Orlova V.M., Petukhova T.O. *Podannya pokaznykiv sotsial'noi vidpovidal'nosti pidpnyemnytstva v finansovii zvitnosti* [Presentation of indicators of social responsibility of business in the financial statements]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, 2014, No. 4, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2969> [in Ukrainian].
6. Solovei T.N. *Formirovanie finansovoi otchetnosti sotsial'no aktivnoi firmy* [Formation of the financial statements of socially active company]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Saint Petersburg, Saint Petersburg State University, 2014 [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 29 листопада 2016 р.
